

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया
परकीय चलन विभाग
केंद्रीय कार्यालय
मुंबई - 400 001

आर.बी.आय/2013-14/265

ए.पी. (डी.आय.आर श्रृंखला) सकर्युलर क्र. 46

सप्टेंबर 17, 2013

प्रती

सर्व श्रेणी - मी अधिकृत डीलर बँक्स
श्रीमान/श्रीमती,

इलेक्ट्रॉनिक / इंटरनेट ट्रेडिंग पोर्टलद्वारे परदेशी फॉरेक्स ट्रेडिंग

अधिकृत डीलर श्रेणीचे लक्ष - । (ए.डी श्रेणी- ।) बँकांना ए.पी. (डी.आय.आर श्रृंखला) सकर्युलर क्र. 53 दिनांक 07 एप्रिल 2011 आणि ए.पी. (डी.आय.आर. श्रृंखला) परिपत्रक क्र. 46 दिनांक 17 नोव्हेंबर, 2011 ज्यामध्ये ए.डी श्रेणी । बँकांना योग्य सावधगिरी बाळगण्याचा आणि भारतातील बँकांमध्ये ठेवलेल्या विविध खात्यांमध्ये क्रेडिट कार्ड / ठेवींद्वारे ऑनलाइन फॉरेक्स ट्रेडिंग व्यवहारांसाठी जनतेद्वारे केल्या जाणाऱ्या मार्जिन पेमेंटच्या संदर्भात अधिक सतर्क राहण्याचा सल्ला देण्यात आला होता. शिवाय, ए.डी श्रेणी-। बँकांना अशा व्यवहारांच्या संदर्भात मार्जिन मनी, गुंतवणुकीचे पैसे इत्यादी गोळा करण्यासाठी वेगवेगळ्या बँक शाखांमध्ये व्यक्तींच्या नावे किंवा प्रोप्रायटरी चिंतांच्या बाबतीत योग्य ती खबरदारी घेण्याचा सल्ला देण्यात आला होता.

2. तथापि, असे दिसून आले आहे की काही बँकिंग ग्राहक अशा योजना ऑफर करणाऱ्या पोर्टल्स / वेबसाइट्सवर परकीय चलनात ऑनलाइन व्यापार करत आहेत ज्यामध्ये ते सुरुवातीला क्रेडिट कार्ड किंवा इतर इलेक्ट्रॉनिक चॅनेलचा वापर करून भारतीय बँक खात्यांमधून परदेशी वेबसाइट्स / संस्थांना निधी पाठवतात आणि त्यानंतर त्याच परदेशी संस्थांकडून ते क्रेडिट कार्ड किंवा बँक खात्यात रोख परतावा मिळवतात.

3. एफ.ई.एम.ए, 1999 चे उल्लंघन करणाऱ्या अशा ऑनलाइन क्रियाकलापांवरील निर्बंध अधिक बळकट करण्याच्या दृष्टीने, ए.डी श्रेणी । बँकांना खालीलप्रमाणे निर्देश दिले आहेत:

(i) सर्व ए.डी श्रेणी । बँकांनी जे त्यांच्या ग्राहकांना क्रेडिट कार्ड किंवा ऑनलाइन बँकिंग सुविधा देतात त्यांनी त्यांच्या ग्राहकांना सल्ला दिला पाहिजे की भारतातील कोणतीही व्यक्ती इलेक्ट्रॉनिक / इंटरनेट ट्रेडिंगद्वारे परदेशी परकीय चलन व्यापारासाठी कोणत्याही स्वरूपात भारताबाहेर देयके गोळा करते आणि त्यावर परिणाम करते /थेट पाठवते/अप्रत्यक्ष पाठवते परकीय चलन व्यवस्थापन कायदा (एफ.ई.एम.ए), 1999 च्या उल्लंघनासाठी पोर्टल स्वतः ला / स्वतः वर कारवाई करण्यास जबाबदार असतील तसेच नो युवर कस्टमर (के.वाय.सी) / अँटी मनी लॉन्ड्रिंग (ए.एम.एल) स्टँडर्ड नियमांशी संबंधित नियमांचे उल्लंघन केल्याबद्दल जबाबदार असतील.

(ii) जेव्हा कोणत्याही ए.डी श्रेणी । बँकेला त्यांच्या क्रेडिट कार्ड किंवा ऑनलाइन बँकिंग ग्राहकाने केलेल्या कोणत्याही प्रतिबंधित व्यवहाराचा सामना करावा लागतो तेव्हा बँक ताबडतोब कर्जदार ग्राहकाचे कार्ड किंवा खाते बंद करेल आणि मुख्य महाव्यवस्थापक- इन-चार्ज, फॉरेक्स मार्केट्स डिव्हिजन, परकीय चलन विभाग, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, सेंट्रल ऑफिस, 5^{व्या} मजला, अमर बिल्डिंग, पी.एम. रोड, मुंबई-400001 यांना परिपत्रकाला असलेल्या परिशिष्टात दिलेल्या स्वरूपात कळवेल.

4. संबंधित ए.डी. श्रेणी । बँक वर नमूद केल्याप्रमाणे उपाययोजना करण्यात अपयशी ठरली आहे, असे गृहीत धरल्यास, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया एफ.ई.एम.ए, 19 च्या कलम 11(3) अन्वये डीफॉल्टिंग बँकेविरुद्ध आवश्यक वाटेल अशी कोणतीही कारवाई करू शकते.

5. ए.डी. श्रेणी - । बँका या परिपत्रकातील मजकूर त्यांच्या घटकांच्या आणि संबंधित ग्राहकांच्या लक्षात आणून देऊ शकतात. या परिपत्रकात समाविष्ट असलेल्या सूचना कार्ड जारी करणाऱ्या या कंपन्यांच्या निदर्शनास आणून दिल्या जाऊ शकतात ज्यांना अशा अनधिकृत व्यवहारांसाठी देयकांना परवानगी देण्याविरुद्ध सतर्क राहण्याचा सल्ला देखील दिला जाऊ शकतो.

6. या परिपत्रकात समाविष्ट असलेले निर्देश परकीय चलन व्यवस्थापन कायदा, 1999 (1999 चे 42) च्या कलम 10 (4) आणि 11 (1) अंतर्गत जारी केले गेले आहेत आणि इतर कोणत्याही कायद्यांतर्गत आवश्यक असलेल्या परवानग्या/मंजूरीच्या पूर्वनिर्णयाशिवाय आहेत.

आपला विश्वासू,

(रुद्र नारायण कर)

प्रमुख प्रभारी महाप्रबंधक-इनचार्ज

एफ.ई.एम.ए 1999 (1999 चा कायदा 42) अंतर्गत प्रतिबंधित ऑनलाइन व्यवहारांचा
अहवाल देणे

अ.क्र	ए.डी श्रेणी / बँकेचे नाव	
1	अहवाल देणाऱ्या अधिकाऱ्याचे नाव व पदनाम / अनुपालन प्रमुख	
2	अहवाल देणाऱ्या अधिकाऱ्याचे / अनुपालन प्रमुखाचे संपर्क तपशील	
<i>ऑनलाइन व्यवहारांची माहिती</i>		
3	ग्राहक/ कार्डधारकाचे नाव	
4	कार्ड/बँक खाते क्रमांक	
5	वेबसाइट/पोर्टलचे नाव/वेबसाइटचा यू.आर.एल जेथे व्यवहार हाती घेण्यात आले	
6	बँकेकडून शोध लागल्याची तारीख	
7	डेबिट/क्रेडिट्सची तारीख निहाय रक्कम	
8	कार्ड/बँक खाते बंद करण्याची तारीख	

बँकेच्या अधिकृत अधिकाऱ्याची घोषणा

मी वरील व्यवहारांचे परीक्षण केले आहे आणि असा निष्कर्ष काढला आहे की इलेक्ट्रॉनिक/इंटरनेट ट्रेडिंग पोर्टलद्वारे परदेशातील परकीय चलन व्यापारासाठी कोणत्याही स्वरूपात पैसे पाठवण्यास मनाई करण्यात आली आहे कारण परकीय चलन व्यवस्थापन कायदा (एफ.ई.एम.ए), 1999 अंतर्गत परवानगी नाही.

(नाव आणि स्वाक्षरी)

तारीख:

जागा: